

FARMĀCIJAS JOMAS KONSULTATĪVĀ PADOME

2013.gada 10.oktobra sēdes protokols

Sēdi vada:

Padomes priekšsēdētāja

J.Lībķens Aptieku īpašnieku asociācijas (AĪA) valdes priekšsēdētājs,

Protokolē :

V.Gulbe Veselības ministrijas (VM) Farmācijas departamenta (FD) vecākā referente,

Piedalās

Padomes locekļi:

K.Blumfelde Latvijas Farmaceitu biedrības (LFB) prezidente,

E.Jaunzeme Latvijas Patentbrīvo medikamentu asociācijas (LPMA) valdes priekšsēdētāja,

E.E.Jurševics Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācijas (LAĶĪFA) pilnvarots pārstāvis,

J.Leja Starptautisko inovatīvo farmaceutisko firmu (SIFFA) valdes priekšsēdētājs,

I.Neimane Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas "Sustento" politikas koordinatore,

B.Paegļkalne Latvijas Farmācijas arodbiedrības (LFA) priekšsēdētāja,

A.Ritene Aptieku biedrības (AB) valdes priekšsēdētāja,

M.Rutulis Latvijas Zāļu lieltirgotāju asociācijas (LZLA) valdes priekšsēdētājs,

I.Saprovskā Latvijas Ārstu biedrība (LĀB) farmācijas nodaļas vadītāja,

I.Zemdega-Grāpe Aptieku attīstības biedrības (AAB) valdes priekšsēdētāja,

citi:

R.Muciņš VM valsts sekretārs,

J.Zvejnieks VM FD direktors,

I.Mača VM FD vecākā eksperte,

S.Riekstiņa VM FD vecākā referente,

D.Biseniece Veselības inspekcijas (VI) Zāļu uzraudzības nodaļas vadītāja,

I.Kaupere NVD Zāļu un medicīnisko ierīču departamenta vadītāja,

I.Adoviča Zāļu valsts aģentūras (ZVA) direktore,

A.Seilis ZVA eksperts,

I.Barkāne Biedrības Inko Centrs vadītāja,

A.Blumberga SIFFA pārstāve,

R.Caica LPMA valdes locekle,

V.Freidenfelds SIFFA izpilddirektors,

A.Malakovskis Biedrības „Apvienība HIV.LV” valdes priekšsēdētājs,

I.Plūme	Pulmonālās hipertensijas biedrības valdes priekšsēdētāja,
R.Sīmanis	Biedrības „Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija Latvijā” pārstāvis,
T.Talents	Veselības aprūpes darba devēju asociācijas (VADDA) pārstāvis,
B.Ziemele	Latvijas Hemofilijas biedrības prezidente.

Darba kārtība:

1. Iepriekšējās FJKP sēdes protokola apstiprināšana.
2. VM FD direktora ziņojums/informācija par prioritātēm turpmākajā darbā.
3. VM informācija par 2014.gada budžeta projektu saistībā ar izdevumiem zāļu kompensācijai.
4. FJKP aicinājums/vēstule Valsts prezidentam, Ministru prezidentam, Saeimai par nepieciešamību palielināt finansējumu veselības aprūpei – it īpaši zāļu kompensācijai (saskaņošanai/apstiprināšanai).
5. NVD informācija par izmaiņām kompensējamo zāļu sarakstā iekļauto zāļu skaitā.
6. ZVA informācija par izmaiņām Latvijā izplatīto zāļu skaitā.
7. FJKP aicinājums/vēstule Valsts kancelejas direktorei par tikšanos – par NVO lomu, izstrādājot tiesību aktu projektus (saskaņošanai/apstiprināšanai).
8. Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 23.marta noteikumos Nr.288 „Aptieku darbības noteikumi” u.c. normatīvos aktos, t.sk:
  - a)apdrošināšanas jautājumi;
  - b)par zāļu izvietošanu aptiekās apmeklētāju apkalpošanas zāles daļā, kurā uzturas apmeklētāji.
- 9.E-receptes ieviešana – termiņi, izmaksas uzņēmējiem.
10. FJKP priekšsēdētāja vēlēšanas.
- 11.Dažādi.

1.

Iepriekšējās FJKP sēdes protokola apstiprināšana.

Iepriekšējās sēdes protokols tiek apstiprināts.

2.

VM FD direktora ziņojums/informācija par prioritātēm turpmākajā darbā.

J.Zvejnieks informē par farmācijas jomas attīstības ievirzēm, nepieciešamību izveidot farmācijas jomas attīstības plānu un citiem jautājumiem.

J.Leja jautā par farmācijas jomas attīstības koncepcijas izstrādes termiņiem.

J.Zvejnieks informē, ka farmācijas jomas attīstības koncepcijas izstrāde tiek plānota viena gada ietvaros.

A.Ritene papildina, ka FJKP ietvaros mēdz būt situācijas, kad vienotu kompromisu nav iespējams panākt.

FJKP uzsver, ka Veselības ministrija ne vienmēr ieklausās FJKP viedoklī, lai arī FJKP locekļu starpā ir panākts vienots viedoklis.

J.Zvejnieks aicina uz konstruktīvu sadarbību ar vienotu skatījumu un vēlmi vienoties starp VM un FJKP.

7.

FJKP aicinājums/vēstule Valsts kancelejas direktorei par tikšanos – par NVO lomu, izstrādājot tiesību aktu projektus (saskanošanai/apstiprināšanai).

J.Lībķens ierosina atlikt sēdes Darba kārtības 7.jautājuma izskatīšanu uz nākamo FJKP sēdi, lai arī vēstules projekts Valsts kancelejai jau ir sagatavots.

FJKP piekrīt attiecīgā jautājuma izskatīšanas atlikšanai uz vēlāku laiku.

Papildus J.Lībķens informē par Biedrības Inko Centrs vēlmi piedalīties FJKP sēdēs. FJKP vienojas, ka informācija, kas saistīta ar FJKP sēdēm tiek nosūtīta arī Biedrībai Inko Centrs. Kā arī informē, ka no LĀB ir pilnvarots pārstāvēt FJKP sēdēs vēl viens pārstāvis – I.Saprovska.

3.

VM informācija par 2014.gada budžeta projektu saistībā ar izdevumiem zāļu kompensācijai.

R.Muciņš informē par budžeta plānojumu veselības aprūpē 2014.gadam, tajā skaitā zāļu iegādes izdevumu kompensācijai. Konstatē situāciju, ka zāļu iegādes izdevumu kompensācijai kopējais budžeta plānojums 2014.gadā samazinās, ko ir plānots kompensēt ar zāļu cenu samazinājumu. Informē, ka par zāļu iegādes izdevumu kompensācijas sistēmas (ZIKS) strauju attīstību nav iespējams pašreiz runāt, bet gan par stabilitāti un iešanu vairāk pozitīvā virzienā.

Izvērsas diskusijas par ZIKS un tā ietekmi uz aptieku darbību.

4.

FJKP aicinājums/vēstule Valsts prezidentam, Ministru prezidentam, Saeimai par nepieciešamību palielināt finansējumu veselības aprūpei – it īpaši zāļu kompensācijai (saskaņošanai/apstiprināšanai).

J.Lībķens lūdz parakstīt sagatavoto vēstuli.

FJKP piekrīt parakstīt un nosūtīt to paredzētajiem adresātiem.

5.

NVD informācija par izmaiņām kompensējamo zāļu sarakstā iekļauto zāļu skaitā.

J.Lībķens – informē, par NVD sniegto informāciju elektroniskā pasta formā un lūdz FJKP iepazīties ar datiem. Attiecīgā informācija pēc sēdes tiks nosūtīta visiem elektroniskā formā.

6.

ZVA informācija par izmaiņām Latvijā izplatīto zāļu skaitā.

A.Seilis informē par aktuālajām izmaiņām Latvijā izplatīto zāļu sarakstā ar sagatavotu prezentāciju.

I.Adoviča informē, ka lielākā problēma zāļu izplatīšanas jautājumā ir zāļu ražotāju nevēlēšanās iekļauties tirgū, ja viņu ražotās zāles netiek iekļautas zāļu iegādes izdevumu kompensācijas sistēmā (ZIKS), kā arī pacienta pirktspēja un nelielais zāļu apgrozījums. Vislielākā problēma ir tā, ka no Latvijas tiek ļoti plaši izvestas zāles, kas ir nepieciešamas ZIKS un tam ir jāmeklē risinājums, jo līdz ar to zūd zāļu pieejamība pacientiem.

Tiek minēti dažādu valstu risinājumu piemēri attiecībā uz risinājumiem ZIKS.

I.Adoviča informē, ka prezentācijas elektroniskā forma pēc sēdes tiks nosūtīta sēdes dalībniekiem.

Izvērsas diskusijas par zāļu izplatīšanas aktuālajām problēmām un zāļu pieejamības jautājumiem starp FJKP locekļiem un I.Adoviču.

Vienojas par darba grupas izveidi priekšlikumu izstrādei, lai risinātu jautājumus par zāļu pieejamību un ātru reaģēšanas procedūru zāļu ieviešanai tirgū. Darba grupa izstrādās priekšlikumus un iesniegs tos FJKP saskaņošanai. Darba grupas izveides jautājums tiks risināts nākošajā FJKP sēdē.

10.

FJKP priekšsēdētāja vēlēšanas.

J.Lībķens izvirza kandidatūru FJKP priekšsēdētāja amatam – Aptieku attīstības biedrības pārstāvi.

Par FJKP priekšsēdētāju, uz turpmākiem 6 mēnešiem, tiek ievēlēts pārstāvis no Aptieku Attīstības biedrības (I.Zemdega-Grāpe).

8.

a) Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 23.marta noteikumos Nr.288 „Aptieku darbības noteikumi”, t.sk: apdrošināšanas jautājumi;

Izvēršas diskusijas par farmaceitu darbības civiltiesiskās apdrošināšanas noteikšanas niansēm.

I.Zemdega-Grāpe norāda, ka šāda apdrošināšana nav nepieciešama, jo patērētāju tiesību aizsardzība jau nosaka atbildību par pakalpojuma kvalitātes sniegšanas atbildību.

Vairāki **FJKP** locekļi norāda, ka sagatavotais grozījumu projekts ir nepilnīgs un to ir nepieciešams koriģēt.

J.Zvejnieks norāda, ka speciālistu civiltiesiskās apdrošināšanas nepieciešamību nosaka Eiropas Savienības Direktīva.

Atkārtoti izvēršas diskusijas par sagatavoto grozījumu projektu.

R.Muciņš norāda, ka noteikti visi iebildumi tiks izvērtēti un ja saskatīs pamatojumu, ka ir nepieciešams precizēt attiecīgo noteikumu projektu, tad tas tiks darīts.

b) Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumos Nr.416 „Zāļu izplatīšanas un kvalitātes kontroles kārtība” par zāļu izvietošanu aptiekās apmeklētāju apkalpošanas zāles daļā, kurā uzturas apmeklētāji.

I.Grāpe lūdz izskatīt jautājumu, lai noteiktu, ka zāles drīkst izplatīt tikai aptiekā, kā arī noteikt, ja apmeklētāju apkalpošanas zālē izvieto bezrecepšu zāles, tad tās ir

jānodala atsevišķi ar īpašu norādi, ka tās ir zāles un tām ir nepieciešama obligāta farmaceita konsultācija.

Izvērsas diskusija par izteikto priekšlikumu un atļauju bezrecepšu zāles novietot klientu apkalpošanas zālē.

Farmaceitu un pacientu pārstāvji iebilst par bezrecepšu zāļu izvietojumu pašapkalpošanas zālēs, jo tas tomēr apdraud pacienta veselību, ja zāles ir izvēlētas nepareizi, vai tiešā reklāmas iespaidā.

Aptieku īpašnieku un lieltirgotavu pārstāvji iesaka atjaunot bezrecepšu zāļu izveidošanu pašapkalpošanās zālēs, nodalot tās atsevišķi ar uzrakstu, ka pirms iegādes ir obligāta farmaceita konsultācija.

R.Muciņš norāda, ka no sākuma ir jāizvērtē un jānosaka kāds tieši ir mērķis bezrecepšu zāļu izvietojumam pašapkalpošanās zālēs un tikai tad lemt par šādas rīcības lietderīgumu.

Galīgais kompromiss FJKP locekļu starpā netiek panākts un tiek nolemts turpināt diskusiju nākamajās sēdēs.

9.

E-receptes ieviešana – termiņi, izmaksas uzņēmējiem.

FJKP padome tiek informēta, ka e-receptes testēšana jeb pilotprojekts tiks uzsākts 2014.gadā un pilnīgas ieviešanas datumu nav iespējams precīzi noteikt IT tehnoloģiju un programmu savietojamības īpatnību dēļ.

Tiek izteikts priekšlikums, ka arī aptiekām (vismaz nelielajām un filiālēm) būtu nepieciešams atbalsts datortehnikas iegādei, līdzīgi kā tas ir ģimenes ārstu praksēm.

11.

Dažādi.

R.Muciņš informē, ka Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi grozījumus Konkurences likumā, kas varētu ierobežot turpmāku vertikālo un horizontālo integrāciju, kā arī ietekmētu uzņēmumu darbību veselības aprūpes jomā un ierosina FJKP iepazīties ar grozījumu projektu, kā arī informē par iespēju iesaistīties attiecīgā likumprojekta izstrādē.

Nolēma:

- Iepriekšējās sēdes protokols tiek apstiprināts.

- FJKP vienojas darba kārtības 7.jautājumu atlikt uz vēlāku laiku.
- FJKP aicinājums/vēstule Valsts prezidentam, Ministru prezidentam, Saeimai par nepieciešamību palielināt finansējumu veselības aprūpei – it īpaši zāļu kompensācijai (saskaņošanai/apstiprināšanai) tiek parakstīta un nosūtīta adresātiem.
- Vienojas par darba grupas izveidi priekšlikumu izstrādei, lai risinātu jautājumus par zāļu pieejamību un ātru reaģēšanas procedūru zāļu ieviešanai tirgū. Darba grupa izstrādās priekšlikumus un iesniegs tos FJKP saskaņošanai. Darba grupas izveides jautājums tiks risināts nākošajā FJKP sēdē.
- Par FJKP priekšsēdētāju, uz turpmākiem 6 mēnešiem, tiek ievēlēts pārstāvis no Aptieku Attīstības biedrības (I.Zemdega-Grāpe).

Farmācijas jomas konsultatīvās
padomes priekšsēdētājs

J.Lībķens

Protokolē

V.Gulbe